

КИЗИЛ УЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«КИЗИЛ УЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР.

43-йил чиқиши
№ 117 (11.866)

Якшанба, 21 май, 1961 йил

Баҳоси 2 тийин.

ЗАРБДОР ҚУРИЛИШЛАРДА ЗАРБЛИ СУРЪАТ БЎЛСИН

КПСС XXII съезди очилишига сал нам беш ой қолди. Белеён мамлакатимизнинг шаҳар ва қишлоқларида бу улуг айёмга барча меҳнаткашлар зўр ихлос ва иштиёқ билан ҳозирлик қўймоқдалар. Шу кунларда редакциямизга келадиган хат ва хабарларда завод ва фабрикаларнинг, кон ва шахталарнинг, колхоз ва совхозларнинг, илмий муассасаларнинг коллективлари жонанжон партиямиз съездида аризулиқ савгалар тайёрлаётганликлари ҳикоя қилинади. Бинокорларимизнинг ҳам съездега атакан тухфаси бор.

Бинокор — ижодкор, бунёдкор киши, том маъноси билан коммунизм мемори, осмон ўлар улар, улкан корхоналар, нуҳоналар, тўғон ва каналлар, газ магистраллар, муҳтакам маданий-маиший бинолар ҳамма-ҳаммаси бинокорнинг қўлидан чиқади.

Етти йиллик планимизнинг маъмури ва миқдори нақадар улғув бўлса, бинокорлар олдидида масъулият ва вазифалар ҳам шу қадар ўлғайди.

Ўтган икки йилдан кўпроқ вақт ичидида етти йиллик планда белгиланган режаларни амалга ошириш юзасидан анчагина ишлар қилинган бўлса ҳам, лекин бу ишлар коммунизм бўсағасида бинокорларимиз бақарилиш лозим бўлган улғувор ишлардан бир томи, мислсиз парвоз олдидан қўрилган бир ҳозирликдир.

Республика Қурилиш министрининг суву ҳўжалиги министрлиги ва қурилиш ишлари билан шуғулланган бошқа министрлик ҳамда ташкилотлар шун миқдори ва суръатини тобора ошириб бормоқдалар. Чирчиқ электрликнинг комбинати реконструкция қилиниб, газ қабул қилинишига тайёрлаб қўйилганлиги, Олмалик мис бойитиш фабрикаси, Тахиташ ГРЭС ишга тушиш арасида турганлиги, Оҳангарон цемент заводида мўддатидан илгари қуриб битказиш учун қизғин кураш бораётганлиги бинокорларимизнинг ғайрат билан ишлаб, КПСС XXII съезидида мўносиб совға тайёрлаётганлиги дарак беради.

Етти йилликнинг учинчи йилида республикада қурилиш ишларида рўй берган катта ўзгариш шунки, ҳамма жойда зарбдор қурилишларга асосий эътибор берилмоқда. Моддий ресурслар, меҳнаткорлар, малакали ишчи қадрлар биринчи навбатда шу объектларга юборилди. Чимкўрган ва Янақубий Сурхон сув омборлари, Мирзачўлда ўтказилган ирригация ишхўшотлари неча ўз мингга гектар янги ерларни ўзлаштиришга йўл очмоқда. Лекин шун эътироф қилиш керакики, қурилиш ишлари плани умуман бақарилган билан, кўп жойларда олдинги мажбуриятлар дўруст бақарилмайтир. Айрим қурилиш трестлари ва бошқармаларнинг раҳбарлари саноатнинг етакчи тармоқлари объектларини тезроқ ишга тушириш учун Авваллари республикада лонг таратган Фарғонадаги 8-трест азот-ўғит заводи ва нефтин қайта ишлаш заводи қурилишларида олиб бораётган ишлар қўйилганлигидек эмас. Республикамиз қишлоқ ҳўжалиги ва айниқса пахтачилик учун ниҳоятда зарур бўлган минерал ўғитларини ишлаб чиқарувчи азот-ўғит заводи шун йиллик ишга тушириш юзасидан берилган топириқ ёмон бақарилмоқда. Трест раҳбарлари мана шу муҳим қурилишга кўпроқ эътибор бермади, моддий ва техника ресурсларини, энг малакали ишчиларини шу қурилишга юборганларида, ишларини яхшироқ уюштирилганларида, топириқ

риқини ой сайин тўла ва ортиги билан бақариб бориш мўмкин бўлур эди.

Уй-жой биноларини вақтида битказиш ва меҳнаткашларга топириқ Коммунист партия ва Совет ҳўкумати нақадар катта аҳамият бераётганлиги ҳаммага маълум. Ўтган йиллар бизда йўл қўйилган жўдий камчилик шу бўлдики, уй-жой қурилиш плани умуман бақарилган билан, уларни меҳнаткашларга топириқ плани бақарилмади. Эндликда бундай ҳўлга йўл қўйиш мўлқаро мўмкин эмас. Шунинг учун ҳам йил бошидан уй-жой биноларини тўла-тўғис битказиб, фойдаланиш учун топириб бормоқ керак.

Зарбдор қурилишларда ишлаётган ташкилотлар раҳбарлари, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг энг муҳим вазифаси бутун коллективни ўтган йилларда йўл қўйилган камчиликларни тезда бартараф қилиб, давлат капитал маблағлари ҳўсобида қуриладиган объектлар учун ажратилган материаллар ва меҳнаткорларнинг иккинчи даражада қурилишларга ишлатиб юборилишига йўл қўймасликка ва олдинги мажбуриятларини энг муҳим объектлар ва уй-жой қурилиш ҳўсобида ошириб бақаришига сафарбар этишдан иборатдир.

Қурилиш ишларини сифатли ва жадал усулда олиб бормоқ учун аввало бинокорларнинг илғор усулларини ҳамма жойда кенг жўрий этиш лозим. Ишхўт ва биноларнинг йилга деталлардан қуриш замонавийдиган энг илғор усулдир. Лекин баъзан бирон муҳим объектнинг бошлиқи ва тугаллаш графикалари анча белгилаб қўйилса, амалии йилга темир-бетон буюмлари, дераза ва эшик бўжолари, металл конструкциялар вақтида тайёрланмайдилар.

Бинокорлик материаллари саноати корхоналари ва Қурилиш министрлиги ҳўзуридаги «Главстройиндустрия» бош бошқармаси коллективлари қурилиш талабларидан оқанда қўмаслиги, балки илдамроқ ҳаракат қилиб, ҳар бир қурилиш майдонига бинокорлик материаллари запасининг етарли миқдорда бўлишига эришишлари керак.

Ҳўзирги вақтда Тошкент, Бўғорно, Самарқанд, Фарғона, Наманган шаҳарларида уй қуриш объектлари ишлаб турибди. Тошкент уй қуриш комбинати ишда бир-мунча таъжирба ортириб, ой сайин кўпроқ тайёр уйлар ишлаб чиқармоқда. Лекин бошқа шаҳарларда уй қуриш комбинатлари ҳали тўла қувват билан ишлаб бошлагани йўқ. Бу корхоналардаги қолган-қутган ишларини тезроқ тугаллаб, тайёр уйлар ишлаб чиқаришни яхши йўлга қўйиб юбориш фақат қурилиш ташкилотларининггина эмас, балки район, шаҳар, област партия, совет ташкилотларининг ҳам вазифасидир.

Республикамиз бинокорлари иш суръатини тобора ошириб, сифатини яхшилаб бормоқдалар. Ҳамма қурилиш майдонларида ва бинокорлик индустрияси корхоналарида КПСС XXII съезидини мўносиб қўтиб олиш учун мўсубақа аниқ олган. Қурилишларда партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари омининг ватанпарварлик ҳаракатида ишнинг қўзғилиб раҳбарлик қилишлари, қурилиш ишларини пухта ташкил этишлари, ишчиларга ва инженер-техник қўдиларга қўлай маданий-маиший шароит яратиб беришлари лозим. Зарбдор қурилишларда ишнинг суръати ҳам зарбли бўлсин, бино ва ишхўшотлар тез қурилиб, қўрам, пухта ва арзон бўлсин!

Н. С. ХРУЩЕВ ҲИНД САНОАТЧИСИ Г. Д. БИРЛАНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

20 майда СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрущев Ҳиндистоннинг йирик саноатчиси Г. Д. Бирлани қабул қилди.

Н. С. Хрущев билан Г. Д. Бирла дўстона суҳбатлашдилар. Суҳбат давомида Г. Д. Бирла тинчликнинг астойдил тарафдорлигини айтиди.

МОСКВАДА ВИСТАВКА

МОСКВА, 19 май. (ТАСС). Бугун бу ерда, «Сокольник» маданий ва истироҳат паркида Британия савдо-саноат виставкиси очилди. Эрталаб соат 10 дан 30 минут ўтганда гўмбазли павильон олдига виставка ташкилотчилари, дипломатик корпус аъзолари, СССР министрлари, СССР Министрлар Совети Давлат комитетларининг раислари, Ташқи савдо министрлигининг ва Бутуниттифоқ савдо палатасининг масъул ходимлари, Москва жамоатчилигининг вакиллари, совет ва чет эл муҳбирлари йиғилдилар.

Тўпланган кишилар виставкани энг маросимига етиб келган Н. Г. Игнатов, А. Н. Косигин, А. И. Микоян, Н. А. Муҳитдинов, М. А. Сулов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрущев, Н. М. Шверник, В. В. Гришинларни сазимий қўтиб олдилар.

Виставкани очиб маросимда Британия савдо палаталари уюшмасининг раиси Жеймс Хатчинсон, СССР Ташқи савдо министри Н. С. Патолчев ва Буюк Британия савдо министри Рोजинальд Модлинг нутқ сўзладилар.

Тантанали маросимдан кейин Н. С. Хрущев ҳамда Коммунист партия ва Совет ҳўкуматининг бошқа раҳбарлари виставка маъмурияти билан бирга экспонатларини кўздан кечирдилар. Сўнгра совет раҳбарлари инглиз савдо-саноат аҳли билан самимий хайрлашдилар. Н. С. Хрущев виставкани кўздан кечириб билан хурсанд бўлганлигини айтиди ва унга муваффақият тилади.

Англия бош министри Гарольд Макмиллан Москвадаги Британия савдо-саноат виставкасида таъриқ маъқуби юборди.

«Бу виставка ва июль ойида Лондонда ташкил этиладиган Совет виставкиси, дейилади маъқубда, бизнинг мамлакатларимиз ўртасида савдо алоқаларини ривожлантиришга бўлган умумий йиғилишимиздан далолат беради ва мен ҳали кўндалта ташаббусга энг кўп муваффақиятлар тилайман.

Бутун кун давомида Британия виставкиси ҳаммаинг ириб қуриши учун очиб бўлди. Виставкани кўп москваликлар келиб кўрди.

МАККАЖЎХОРИ—

Г Ҳ Ш Т, Ё Ғ, С У Т

ЭКИНЛАР БИРИНЧИ ПАРВАРИШДАН ЧИҚДИ

ТЕРМИЗ, 19 май. (ЎзТАГ). «Ҳазорбоғ» совхозида маккажўхори биринчи парварини тугади. «Комсомол 30 йиллик», «Сурхон» совхозларидаги, Ангор райондаги Карл Маркс номли, Шеробод райондаги Сталин номли колхозларнинг кўпчилик бригадаларида ва областнинг жанубий зонасида жойлашган бошқа илғор ҳўжаликларда ҳам бу иш муваффақиятли ўтказилди. «Яшил квадратларни» трактор билан қўйиш қилиш билан бир вақтда қатор ораларига минерал ўғит ҳам солиб боришмоқда.

Маккажўхори корлар экинларининг биринчи парваринини тугаллаб, эндиликда асосий эътиборни сўғорит ишларига қаратмоқдалар.

Яхши ишланган далада экинлар ва бир текис унлиб чиққан маккажўхори ниҳоллари қўш қуридан баҳраманд бўлиб, яхши ўсмокда.

ЁШ МАККАЖЎХОРИКОРЛАР

Ёр бетини текис қоплаб, яшил квадратлар ҳўсал бўлган маккажўхорида қўйиш билан «СВЗ» оған «универсал» ишлайти. Меҳнаткор Абдумухтор Раҳимов қатор ораларини қўдалангига юмшатиш билан бир вақтда экинни озиклантирмоқда. Дастлабки озиклантирилган участкалардаги маккажўхори барқ уриб ўсиб, бўйи ярим метрдан ортди.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг пленуми 1961 йилда маккажўхорида мўл ҳўсал етиштириш учун комсомол ташкилотлари ҳамда комсомол-ешларнинг Бутуниттифоқ мўсубақасини эълон қилди. Андижон райондаги «Янгибод» колхозининг комсомол аъзоси Шамиддин Тождинов бошлиқ маккажўхорилик бригадаси бу мўсубақага қўшилди.

Комсомол бригадаси маккажўхори майдонини 80 гектарга етказиб, уруғини квадрат-улаб экиди. Ўтган йили экин 60х60 сантиметр схемаларда жойлаштирилиб, ҳар гектар ердан иккинчи ҳўсал билан 1300 центнердан силосбоп кўкпоя олдин эди. Бу йил маккажўхори 60х50 сантиметр схемасида экилиб, ҳар гектар ерда 96-97 минг тупдан маккажўхори қўчати ўстирилмоқда.

„Маккажўхори фронти чорлайди“

«Комсомолец Узбекистана» газетасининг кеча, 20 май сонидида энг жўхориқорларга бағишланган махсус саҳифа шу чирчиқ билан очилди.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг йилида бўлиб ўтган пленуми маккажўхориқорларини ривожлантириш Ленин комсомолнинг, мамлакатдаги барча энг меҳнаткашларнинг зарбдор иш аниқлигини ўқитиб, бу экиндан юқори ҳўсал етиштириш юзасидан Бутуниттифоқ мўсубақасини қўйишга юборишни зарур деб топди.

Бу чирчиқда республикамиз комсомол-ешлари ҳам қўшилди. Газеталда ҳалқ фахр билан «дала малаикаси» деб атайдиган маккажўхори қиздан

ҳам гўшт, сут, ёр етиштиришни кўчюч қўлайтириш маънаси, бинобарин, совет ишчилари ҳаётини янада фаровон этиш оминли аниқлиги, комсомол-ешларнинг бу соҳада қўйиётган амалии ишлари ҳикоя қилинади.

Газета республикамизнинг машҳур жўхориқор машааллари — юқори-чирчиқчи Любюбо ЛМ, шофрончилик Очил Мўминов ва уларнинг илзоли, ларининг аjoyиб кўрсаткичларини қисқа баён қилиш билан бирга, барча энг деҳқонларни шуларга тегиш-лаштиришга даъват этди, энг жўхориқорларга қандай қилиб мўл ҳўсал олиш ҳақида қимматли маслаҳатлар беради.

Шунингдек маккажўхори, чорлаш учун озикларни бўлиб қўймай, балки ундан 150 килдан ортқ озик оғнат ҳамда техника махсусотлари тайёрлаш мўмкинлигини кўрсатилди.

Саҳифа энг жўхориқор машаалларнинг портретлари ва бошқа фотосуратлар билан кўрмал, маъмули қилиб безатилган. Бу саҳифа аниқлотлар ишда муҳим қўлланма бўлиб қиммат қилиш шўбҳасиздир.

«Комсомолец Узбекистана» газетаси энг бошланган бу яхши ташаббусни илчиллик билан давом эттиришни керак.

Андижон область маккажўхориқорлари 32504 гектар майдонда ўстираётган қимматли маккажўхори экиннинг қўйиш қилиш, сўғорит, ўғитларини қизғин давом эттирмоқдалар. Олтинқўл райондаги Ленин номли қишлоқ ҳўжалик артелининг маккажўхориқорлари шу кунларда астойдил ишлаб, 200 гектар майдондаги маккажўхориқорнинг ҳар гектаридан 800 центнердан кўкпоя ва 30 гектар ердаги экиннинг ҳар гектаридан 40 центнердан дон етиштириш учун курашмоқдалар.

СҲРАТДА: Ленин номли колхозда маккажўхори қўйиш қилинайтир.

Л. Мейнерт ва Г. Пун фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Эртага Тошкентда маккажўхориқорларнинг республика кенгаши очилади

М. В. КЕЛДИШ—СССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ

СССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ
ПРЕЗИДЕНТИНИ САЙЛАШ

МОСКВА, 19 май. (ТАСС). Академик А. Н. Несмеяновнинг лавозимиди тугатилганлиги мўносати билан янги президент сайлаш ҳақидаги гўт муҳим масалани муҳоама қилмоқ учун бугун СССР Фанлар академиясининг аъзолари академия президиумига тўпландилар.

А. Н. Несмеянов умумий йиғилишини очиб, қўйидаги баёнотни берди:

Меннинг СССР Фанлар академиясининг президенти лавозимиди ишмининг ўн йиллик мўддати шу йил февраль ойида тугади, шундай қилиб, икки беш йиллик сайлов даврида менга берилган ваколат мўддати ҳам тугади.

Мен академиянинг вице-президенти академик М. В. Келдишнинг СССР Фанлар академиясининг президенти лавозимига сайлашни тавсия этмаган. Академик М. В. Келдиш фаннинг жуда муҳим соҳасида иш олиб бораётган энг йирик олимлар миқадан бири бўлиб, аjoyиб ташкилотчи ҳамдир.

Сўнгра СССР Фанлар академиясининг вице-президенти академик А. В. Топчиев сўзга чиқиб, СССР Фанлар академиясини президенти академик А. Н. Несмеяновнинг президентилик вазифасидан озод қилиш ҳақидаги илтимосини қўндиришига ва уни СССР Фанлар академиясини президиумининг аъзоси қилиб сайлаб қўлишига розилик билдирганлигини айтиди.

Президиум президенти лавозимига кўп йиллар давомида самарали ишлаганлиги учун А. Н. Несмеяновга ташаккур билдирди. Президиум академик А. Н. Несмеяновнинг мамлакатимизнинг энг йирик олим, совет фаннинг атоқли ташкилотчиси академик Мстислав Всеволодович Келдишнинг СССР Фанлар академиясининг президенти лавозимига кўрсатиш ҳақидаги ташкилоти яқинлик билан маъқуллади.

Бу тақлиф физика-математика бўлими, кимё фанлари бўлими, геология-география фанлари бўлими, биология фанлари бўлими, техника фанлари, тарих фанлари, астрономия, философия ва ҳўқўқ фанлари бўлими, адабият ва тили бўлими ҳамда Сибирь бўлимининг умумий йиғилишларида, институтлардаги илмий кенгашларнинг мажлисларида муҳоама қилинди. Ана шу йиғилишларда СССР Фанлар академиясини президенти Келдишнинг академия президенти лавозимига кўрсатиш тўғрисида қарори қўйилиб қўйилди.

Академик Топчиев ўз қўлида академик М. В. Келдиш математика, механика, ҳўсобида техникаси соҳасидаги жуда йирик олим аниқлигини, тақдирот ишларининг аjoyиб ташкилотчиси, ҳўқўқ назарий тақдиротларини коммунист қурилиш практикаси билан боғлашга мўхир киши эканлигини таърифлаб беради.

КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзоларига кандидат академик П. Н. Поспелов академиклар ҳамда корреспондент аъзолар партия группаси номидан сўзга чиқди.

Академиклар ҳамда корреспондент аъзолар партия группаси, дедил ўртоқ П. Н. Поспелов, академик А. Н. Несмеяновнинг арзиши, сизга мўвофиқ уни СССР Фанлар академиясини президенти вазифасидан озод қилиш ҳақида СССР Фанлар академиясини президиумининг умумий йиғилишига тақдирот қилиш қарорини таъмомила қўллаш қўйиладиган ва маъқуллади. Шу қарорда академик А. Н. Несмеянов СССР Фанлар академиясини президиумининг аъзоси қилиб қўйилди.

Академиклар ҳамда корреспондент аъзолар партия группаси, дедил ўртоқ П. Н. Поспелов, академик А. Н. Несмеяновнинг арзиши, сизга мўвофиқ уни СССР Фанлар академиясини президенти вазифасидан озод қилиш ҳақида СССР Фанлар академиясини президиумининг умумий йиғилишига тақдирот қилиш қарорини таъмомила қўллаш қўйиладиган ва маъқуллади. Шу қарорда академик А. Н. Несмеянов СССР Фанлар академиясини президиумининг аъзоси қилиб қўйилди.

М. В. Келдишнинг ижодий қўчлари равақ топайтир. У кенг эрудицияли олим, принципал ва ташаббускор арбобдир.

(Охири иккинчи бетда).

М. В. КЕЛДИШ.

Фанлар академиясининг президенти қилиб сайлашга даъват этди. Ҳаммаи ҳам Мстислав Всеволодович Келдишнинг алоқимизни тўқинилантириётган бир қанча илмий проблемаларини илмий асосда ҳал қилиб берган буюк олим ҳамда совет фаннинг йирик ташкилотчиси сифатида танитимиз. М. В. Келдишнинг гидродинамика, аэродинамика соҳасидаги асарлари чуқурлиги ва математика исботларини аниқлиги ижодидан классик асарлардир.

М. В. Келдишнинг махсус техниканинг йиғи соҳаларидаги хизматлари лонг каттадир. У ҳўзирги замон математикаси, механикаси, кибернетикасининг жуда кўп назарий масалаларини аjoyиб тарзда ҳал қилиш билан бирга муҳим давлат аҳамиятга эга бўлган конкрет инженерлик проблемаларини ҳам ҳал қилиб берди. Шунинг билан биргаликда Мстислав Всеволодовичнинг асарлари социалистик Ватанимизнинг куч-қудрати ва шўх-шўртаклини оширишга ёрдам бермоқда.

М. В. Келдишнинг атоқли тақдиротчи олимлик фазилидаги тақдиротчилик истеъдоди билан, ҳўзирги замон фан ва техникасининг гўт муҳим вазифаларини ҳал қилиётган йирик илмий қўл-қўлларига раҳбарлик қилиш билан маъқуллади.

Ана шу ишлар билан бир вақтда М. В. Келдиш катта жамоат ишчи ҳам олиб бормоқда. У турли илмий комитетлар ва жамоатларнинг ишларига кўп эътибор бермоқда, қадрлар тайёрлаш ишларида фаол қатнашмоқда.

Ҳўкуматимиз М. В. Келдишнинг хизматларига юксак баҳо бериб, У Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мўнофоти ва Сталин мўнофоти лауреати деган юксак унвонларни олишга мўшарраф бўлган, беш марта Ленин ордени билан, уч марта Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мўнофотланган.

М. В. Келдишнинг ижодий қўчлари равақ топайтир. У кенг эрудицияли олим, принципал ва ташаббускор арбобдир.

(Охири иккинчи бетда).

Совет пионерларининг байрами

МОСКВА, 19 май. (ТАСС). Бутун қадимий Кизил майдонда еш ишчилар байрамнинг маркази айланди.

Мавзолей рўпарасидаги ГУМ биноси олдига район пионер ташкилотларининг колонналари саф қўйилди.

Тўпланганлар Мавзолей трибунасида чирдан кенс болышевчилари, пионер ҳаракати ветеран

ларини, комсомол активларини самимий қўтиб оладилар.

Кизил майдонда байрам бир ярим соат давом этди. Бу байрам бизнинг аjoyиб ўринбосарларимиз ўсиб келаётганлигини яққол кўрсатди.

Тошкентлик пионерлар ўз байрамларини «Пахтакор» стадионида кенг нишонладилар.

Совет архитекторларининг учинчи Бутуниттифоқ съезди

20 майда Катта Кремль саройида совет архитекторларининг учинчи Бутуниттифоқ съезди ўз ишини давом эттирди.

Эрталабки мажлисда музокарада биринчи бўлиб СССР Архитекторлар союзи правленисининг секретари А. Ф. Шаров, «Прокат-деталь» махсус конструкторлик бюросининг бошлиғи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. Я. Козлов,

СССР Архитекторлар союзи Ленинград бўлими правленисининг раиси А. А. Любш сўзга чиқдилар.

Шу билан доқдалар юзасидан музокаралар тамом бўлди. Съездда СССР Архитекторлар союзи правленисини президиумининг аъзоси А. В. Власов қисқача асулловчи нутқ сўзлади. (ТАСС).

Хотин-қизлар советлари раисларининг семинари

Тошкентда область, шаҳар ва район хотин-қизлар советлари раисларининг республика семинари уч кун давом этди.

Семинар қатнашчилари Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раиси Б. С. Нарзиқуловнинг «Коммунист партия ва Совет ҳўкуматининг хотин-қизлар тўғрисидаги таъхўрлиги» ҳақида, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретари З. Р. Раҳимовнинг «Меҳнаткашларни илтимос қилиш ва хотин-қизлар советларининг вазифалари» Тошкент тўқимачилик комбинати партия комитети секретари А. К. Сергеевнинг «Хотин-қизларнинг йиқимий фойдала меҳнатга жалб этишда хотин-қизлар советларининг роли» республика маориф министрининг ўринбосари К. И. Улаевнинг «Оила ва мак-

табда болаларни коммунист руҳида тарбиялаш», юридик фанлари доктори Х. С. Сулаймоновнинг «Оилани мустаҳкамлаш тўғрисидаги совет қонунлари», республика солиқини сақлаш министрининг ўринбосари Г. К. Бооринининг «Коммунист партия ва Совет ҳўкуматининг оналик ва болаликнинг муҳофаза қилиш тўғрисидаги таъхўрлиги» деган темаларда ўқиган лекцияларини тингладилар.

Коммунист

ҲАММА КУЧ—ҒУЗА ПАРВАРИШИГА!

ПАХТАКОР ЎРТОҚ!

Мўл ҳосил оламан десанг шу кунларда кўчатни текислаб ол * Яганани кечиктирма * Ғузани ёшлигида нормал озиқлан-тир * Экинни чўллаштиб қўйма, орпикча сугорма * Тупроқни доим юмшоқ туп.

МЕХНАТ
КИШИНИ
УЛУГЛАЙДИ

ҲАЙКАЛ

ТАНИШИНГЛАР: Маъруф ака Бобоҳўжаев. Бўз районидagi Карл Маркс номли пешона колхозининг раиси шу киши бўлади. Ўрта бўйли, болалардек соддадил, лекин пўлат ярозли киши. Ёши олтинмиш яқинлашиб қолсада, қарингига сўз бермайди.

Маъруф ака қирқча кириб ирон йигит бўлган чоғида «Шахрихон» чўлини ўзлаштириб, пахта қони қилиш бошларкан, деган гап тарқалиб қолди. Ушанда у Андижон районининг Оқер қишлоғида яшарди. Шахрихон чўли ҳақидаги миш-мишини эшитиш, оромини йўқотиш, юрагидagi ишқини гайрат ури катта ишлар қилишга, иш қилиш жойига кўчариб беришга ундади. Маъруф ака ҳам қишлоқ ёр-оғайинлари билан кенгашиб, улардан уч шовонони ёнига олиб, кунларнинг бирини «Шахрихон» чўли қайласан» деб йўлга равона бўлди. У пайларда ҳозиргида машиналар қайда дейсиз! Тўрт оғайин олтинмиш чакирмиш йўлни гоҳ пиеда, гоҳ аравада бо-синишди.

Ростини айтганда, Маъруф ака ҳам, унинг ёстларини ҳам Шахрихон чўлининг қиёсасини илгари ҳеч қўрмаган, лекин «у ерда ужу-ди қийн» сўзга эмиш» деган гапни кўп эшитган эдилар. Тўрт оғайин манзилга етиб келиш-ю қанча-манг бўлиб қолди. Бай-бай! Наҳот Шахрихон чўли шу бўлса! Қазимнинг теккан қойдан виқнабди сув чиқди. Қиёқларнинг бўйи шунчалки баландки, унча-мунча мизраотар билан бемалол бўйла-ша олади. Куппа-қундуз бўлишча қарамай, яқин-яқинлардан чия бўйларининг ўнмаллини эшитишди. Ҳар пайларда қонанча қанча «хирғоғи» қилиб келишини айт-майсизми?

Маъруф аканинг юраги аввалига бироз орқага тортиб қолса-да, кейин ўзини тугиб олди. У, ёнидаги шерикларига бир-бир қаради. Абдурусла ака сал ташвишди. Мамадисмоннинг «ўзлари жала-ланглаб турибди. Фақат Собир полковнинг юзиди гурур, у ғў «бунақа нарсалар менга оёсан-дас» дейётгандай.

— Хўш, йигитлар, чўлининг аф-ти қалай? — деди Маъруф ака.

Абдурусла ака томоқ қилиб ол-ди. Собир полков мўйловини си-лаб: «дуруст» деб қўйди.

— Ҳе, қўй бу ишнинг. Маъ-руфжон, — деди яқин-йирончи қи-як Мамадисмон. — Иссингиза се-кингина кета қолайин, Ўзбасма, бўйларда ем бўлишнинг турган гап. Ҳаммамизнинг ҳам бола-чақа-миз бор...

— Ўчир товушнинг, номард! — Маъруф аканинг жаҳл билан айт-ган бу сўзлари кучли ғайбатга аян-ди. — Арслон изидан, йигит сў-зидан қайтмас, деганлар. Қайси юзунг билан қишлоққа қайтиб бо-расан?

Мамадисмон чўқ этолмади. У ўйламай гапириб қўйгани учун минг пўшаймон еди. Маъруф ака-нинг сўзлари қолган йигитлар учун ҳам даъла бўлди.

Тўрт азамат енг шимариб иш-га тушибди. Улар ҳаш-паш дегунча анча жойининг қаминини ўриб, шип-шайдам қилиб қўйишди. Эртаси кунин Андижондан яна олти йигит келди. Биргалла ўришган қи-мишлардан иккита қапа тикланди. Шахрихон чўлини ўзлаштириш учун бел боғлаб келган ватанпа-варлар кун сайин қўшларверди. 1940 йилнинг баҳорига келиб қа-палар ўттизга етиб қолди. Кўпчи-лик энди бутун оласи билан қў-чиб кела бошлади.

— Шундай қилиб, ширингина колхозча тугиди, — дейди Маъ-руф ака ўша йилларни эслаб. — Мени раис қилиб сайлашди. Кол-хозимизнинг номини Карл Маркс деб атадик. Ҳозир эса ҳар бир бригаданимиз ўша пайтдаги колхозча исботан аччагина катта. Ер жи-ҳатидан ҳам, ишчи кучи жиҳати-дан ҳам...

Маъруф ака бош бўлган колхоз-нинг агрофида кичик-кичик колхоз-лар пайдо бўла бошлади. 1940 йилдан то 1948 йилгача йигирма-га яқин шундай колхозлар вужуд-

га келди. Шу давр ичида «Чўл қулаб» келган азаматлар Шах-рихон чўли ерларини қаминлаш тозалаш, шўрини ювиш ва зах қи-ришда, янги ер очинида ажойиб матонат, қаҳрамонлик кўрсатди-лар. Чўз Андижон, Марҳамат, Асака ва Қува паҳлавонларининг гарбасига бардош бера олмай че-кинди, бора-бора ҳечрасини оча бошлади.

Уша пайларга Карл Маркс но-ми колхоз ҳам, унинг агрофида та-шқил қилинган колхозлар ҳам жуда замф, қолоқ эди. Пахта қи-сдорлиги гектаридан аттиги 5-6 центнерга етарди. Колхозларнинг йиллик даромади 400-500 минг сўмдан (ёки пул ҳисоби билан) ошмасди. Шунинг учун ҳам Маъ-руф ака бу колхозларни бирлаш-тириб, йирик ҳўжалик ташқил қи-лиш учун кўп уринди. У қалиги колхозларнинг раисларини бирор жойда учратиб қолгудай бўлса:

— Қачонгача қўғирчоқ ўйнаб юрамиз, бирлашайлик. Ўйларига қикмат кўп, — деди.

Нихоят, 1950 йилга келиб, Во-рошилов номли «8 Март», «Қизил ботир», «Уйғур», «Трактор», «Те-мирийўл» колхозлари Карл Маркс номли колхозга бириштирилди. Ер кенгайди, колхоз қароғи кўп за-сига етган бўлиб қолди. Катта ҳўжаликнинг отахони Маъруф ака учун ҳам янада масъулиятли дам-лар бошланди. Катта рўзғорини геобратис фаровонлик бўлига бо-лаш учун у бутун кўч, гайратини ишга солиди. Бу камтар, одамхон киши колхозчиларга шундай ёқиб қолдики, мабодо у бирор зарур иш билан биринчи кун колхоздан кетиб қолса, дарров ўрни билан-дан, ҳаммаёқ ҳузувда қолганга ў-шарди.

Ҳозир биров колхозга бориб қо-са, бу ерлар бир вақтлар «ужуд-и кўк» бўлаганига асло ишончи-чи келмайди. Пахтазорлар бағри-ни кесиб ўтган кенг йўллар, йўл бўйидаги катор-катор типовой йў-лар, Колхоз марказида болохона-ли меҳмонхона ва клуб қўз кўта-риб турибди. Ўтган йил қиришган ҳаммом шаҳариникидан қолишмай-ди, Олти устачининг ҳар бирини етти йиллик ёки ўн йиллик мак-таб бор. Дорихона, гулруқхона ва кутубхонани айтмайсизми?

Уша кичик колхознинг ери 1940 йилда 50 гектар эди, ҳозир 1650 гектардан ошиб кетди. Колхозча-ларнинг ўтган йилги умумий йи-ғилишига тасдиқланган перспектив-ла планга кўра, етти йилликнинг охи-ригача пахта майдонини янги ер-лар очиб ҳисобига қамиди 2500 гектарга етказиш мўлжалланган. 1950 йилда колхозда пахта ҳоси-ли гектар бошига зўрға 8-10 цент-нердан тўғри келарди. Колхозчи-ларнинг даромади эса ҳар меҳнат кўнига 2 сўмдан ортамаган. Ҳо-зир эса колхознинг иқтисодий аҳ-воли тамоман ўзгариб кетган. 1960 йилда 1650 гектар ерининг ҳар гектаридан 20 центнердан ҳос-ил олинди. Колхознинг йиллик даромади 9 миллион 670 минг сўм-га етди. Ҳар иш кунин учун 14 сўм 68 тийиндан пул тақсимла-ди.

Булардан ташқари, энг муҳими, колхозда ажойиб кишилар, пахта ўзлаштириш етишиб чиқди. Шах-рихон чўлига Маъруф ака билан тенг қадам ташлаганлардан Собир пол-ков Абдуллаев ҳозир колхозда ҳо-силот советининг раиси, Абдул-сул Исоков эса бригада механиз-ми, Сотволди Шомуротов, Орикул Ўрмонов, Мўйдижон Рўзиев каби азаматлар кўп йиллардан бери бригадирлик қилмоқдалар. Улар 1960 йилда ҳар гектар ердан 25-28 центнердан «оқ олтин» олиб, колхознинг шўхратини янада оши-рдилар.

Карл Маркс номли колхоз ме-ҳнаткашлари ва Маъруф аканинг бу йилги рекалари яна ҳам улкан. 1961 йил — колхоз ҳаётида пахта етиштириш ишларининг барча-сини механизациялашга кўчиш йили бўлади.

Бу йилги чигит ёкиш масъу-ми энг қисқа агротехника муддатла-рида ўтказилди. 1650 гектар майдон-нинг барчасига квадрат-улаб экилган уруғлар бир текис униб

«450 минг тонна». Бу сўзлар Фарғона областининг ҳамма кол-хозларида, совхозларида кўзга кў-ринадиган қилиб, катта ҳарфлар билан ёзиб қўйилган. Фарғоналик пахтакорлар она-Ватанга мўл-қўл пахта етиштириб бериш учун бош-ланган курашларини ана шу ра-кам ва сўзларда тангал ифода қилиптилар.

Пахтазорларда ғўла гектарлар ҳосил қилиш, ҳар бир картада кў-чатларнинг тегишли қалинлигида бўлишини таъминлаш, ўсимлик-нинг жадал ва соғлом ривожла-нишига эришил — шу кета-ку-дизда ҳаммамизнинг асл мақсади-лар.

Хўш, мана шу долзарб кунлар-да областда аҳвол қандай экан, деган савол туғилади. Бу саволга

чиқди. Колхоз аъзолари етти йил-ликнинг учини йилида ҳар гектар ердан қамиди 23 центнердан ҳос-ил олишга бел боғлаб, ғўзанинг биричи парваринини тугаллади-лар.

Маъруф ака колхоз кишилари ҳақида гурур ва жўқини эҳтирос билан гаширади:

— Тоғни талақон қилишга қур-би етгани уларнинг. Фақат қалби-ни, юрагини билсангиз бас, Ахир колхозни шу даражага келтирган уларку!

Маъруф аканинг бир олати бор: тонгда даъла айланади. Пайёда. Кў-пинча, қишлоқ советининг раиси Назирхон ола, Собир полков ва колхоз партия ташқилотининг се-кретари Икром Мамажонов унга ҳамроҳ бўлишди. Маъруф ака ҳаёл суриниш, орзу қилишни се-вади. У, колхозда янги посёлкалар қуриш, янги йўл, янги ерлар очиб ҳақида, колхоз марказида стадион ва истироҳат боғи барпо қилиш ҳа-қида жуда ишониб гапирди. Бат-зан ҳамроҳлари унинг гапидан қи-лишди.

— Маъруф ака, хўп ҳаёлла-растсиз-да!

— Ҳеч-да! Бир вақтлар биз Шахрихон чўлида пахта ўстира-миш деб келганимизда, батён ки-шилар «бу юм ҳаёл» деб кулган эдилар. Мана энди ўша кишилар улашиб юришди. Қўриб турибсе-ки, пахтагина эмас, ҳатто хурмо ўстиришимиз...

Тунов кун областдан колхозга меҳмон бўлиб келган бир шоир Маъруф акага:

— Қойнамай сизга, раис! Сизга атаб ҳайкал ўрнатса арзигулик ишлар қилибсиз, — дебди.

Шунда Маъруф ака бироз ўй-лабди лебди:

— Йўге, мен ҳайкал ўрнати-лишга лойиқ нин қилганимча йўқ. Колхозимизнинг ҳозирги қиёсаси-нинг ўзи колхозчилар учун ўр-натишга тенгсиз ҳайкал эмасми!

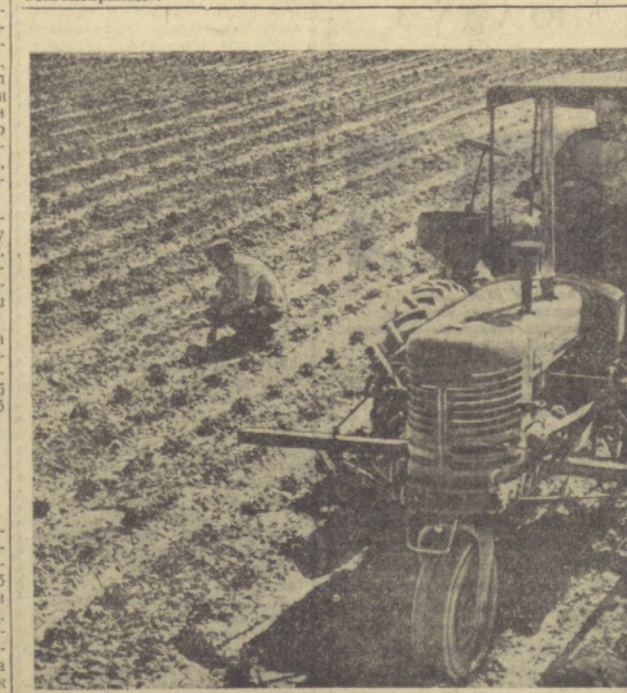
Ростдан ҳам бунадан йигирма йил муқаддам фақат қаминдордан иборат бўлган қўй-бидон ўрнида вужудга келган Карл Маркс но-ми колхознинг ғўза қиёсаси кат-та қанб эгаси бўлган Маъруф ака Бобоҳўжаев ва шу колхознинг азам-мат кишилари томонидан вужудга келтирилган улкан, жонли ҳайкал-дир.

Неъмат УЛУҒЖОНОВ.

ҚИЗИЛҚУМ ВОҲАЛАРИДА

НУКУС. 19 май. (ЎзТАГ мухбири П. Шумилин). Бу йил Қизилқумда баҳор одатидиган бошқароқ бошланди. Илгари йиқоқларнига ўсадган сакхора ҳайдов тракторлари дастлабни эгитларин олдилар. Тўртқул. Тахтақуриш ва бошқа районлардаги ҳўжаликлар йилловлар-даги артезиан қудуқларининг ёи тевариғида бўш ётган ерлардан юз гектарини ўзлаштиришди. Бу ерларга беда, судан ўти, сабабот, по-лиз экинлари билан бир қаторда биричи марта маккажўхори ҳам экинди. Экинлар ҳозирдаёқ бир текис униб чиқди.

Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрининг йилво-мелдиора-ти трети Жонидар массивида 25 гектардан иборат тажриба устак-киси барпо эди. Устакча тевариғида йигирма беш метр кенлигида ихота ҳалқаси барпо этилди. Бу ихоталар экинларин бу ерларда тез-тез бўлиб турадиган қум бўронларидан муҳофаза қилади. Яқин йил-лар мубайнида бу ерлардаги экин майдонлари уч минг гектаргача кенгайтирилади.

«ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» ВА «КОММУНА» ГА- ЗЕТАЛАРИНИНГ РЕИДИ

□ □ □

энг тўғри жавоб шуки, даъла иш-ларининг бориши бутунлай қо-ниқарсиздир. Кўп районларда ипак курти боқини пеш қилиб, ғўза парварини кечиктириб юборилмоқ-да. Гектарларни тўдириш, ғўзани яганалаш, икки томонлама ишлаш, озиқлантириш ва сугорини сингари энг муҳим агротехника тадбирлари сусткашлик билан амалга ошири-лмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Мар-казий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Ғу-за парваринини кучайтириш та-дбирлари тўғрисида»ги қарориди ғўза қатор ораларини кўп марта ишлашга йўл қўйиб бўлмайди. Агар бунга йўл қўйилса, ғўза ту-плари сийраклашади, тупроқ қуриб қолади, махсулот таънари қим-матлашади. Ўсимликнинг илди-з системаси зарарланиб ва вилт касали кўп тарқалиб кетади. Бу-тун вегетация даврида далалар беғона ўтлардан тоза ва тупроқ яхши юмшатишдан ҳолда сақла-ниши керак. Бунинг учун ғўза парварини сифатли ўтказилиш лозим деб ўқитиб ўтилган. Пар-тия ва ҳукуматимизнинг мана шу қарорини бажариш учун колхоз ва совхозларда қандай кураш олиб борилаётганини текширилганда куйидагилар аниқланди.

ГЕКТАРЛАР ТЎЛДИРИЛМАЯПТИ

Ҳар бир деҳқон шунинг яхши би-ладики, пахтазорларда гектарлар-нинг ғўза бўлиши, ғўза кўчталар-нинг нормал қалинлигини таъ-минлаш пахтадан мўл ҳосил ети-штиришнинг энг муҳим, энг асосий шартидир. Афсуски, Фарғона бў-лишининг кўп районларида бу му-ҳим ишга етарли эътибор бери-лмайди. Масалан, Киров районида 2 минг гектардан зиёдроқ майдон-да чигит текис ундириб олинма-ган, Шунингдек, Қува, Қуйбўши-ев районларида ҳам ғўза кўчталари шу кунгача текислаб олингани йўқ. Олтиариқ районидида кўп да-ларнинг ёвойи ўт босиб кетган. Шу райондаги Хрущев номли, «Москва» колхозларида аҳвол оғир.

Шуниси айниқса ачинарлики, бу колхозларда ғўзанинг тез ри-вожланишини таъминлайдиган му-ҳим агротехника тадбирларидан бири бўлган яганалаш ўз вақтида ўтказилмапти. «Москва» колхо-зида 606 гектар ердаги ғўзанинг учдан бир қисми ҳозиргача яга-наланди чакирмишча. Хрущев-номли колхозда яганалаш граф-ига муттасил бузилмоқда. Бу ҳўжа-ликларда ишчи кўчларидан ёмон фойдаланилмоқда. Айниқса, ягана-ча одамлар оз акратилган, улар-нинг иши контрол қилиб турил-майди. Олтиариқ районидида «Қи-зил Ўзбекистон», Оқубобоев но-ми колхозлари ҳам шундай жи-дли нусхонларга йўл қўйилмоқда.

Сталин номи колхозининг деяр-ли ҳамма бригадаларида ғўза 3-4 чин бағр чакириб қолганинига қарамай, ягана қилинмай ётибди.

АГРЕГАТЛАР УЗУМИ ПАСТ

Кўп ерларда бўлганидек, Мар-ғилон районидида «Намуна» кол-хозиди ҳам қулайчилик секция ўт-казилмоқда. Колхоз раҳбарлари

чолиқ тракторларидан фойдала-ниш, ҳар бир агрегатнинг умумий ишлашини таъминлаш билан қи-зиқмайтилар. Қулайчилик осли-матинлиги ва бошқа иш органла-ри тўғри созланмаганига учун 6 та трактор ишмай турибди. Ишга солинган агрегатларнинг ҳам тў-ғри юлгисилини ўстилаш назорат йўқ. Шунинг билан, бу колхозда ҳар кўни бир трактор билан кўп деғанда 4 гектар ер-га ғўза култивация қилинмоқда, холос.

Ҳар бир механизатор ўзининг қулайлиқ иш натижаларидан маъфа-тир бўлиш шарт. Ўшандагина иш сифатли бўлади ва вақтида ба-жарилади. Бироқ, кўпчилик ме-ханизаторлар шу кета-қундузла масъулият сезмай ишлайптилар. Масалан, «Намуна» колхозидида тракторчилардан бири ўртоқ Қо-дир Ҳамроалиев саёз култиваци-я қилаётгани устига иш органла-рини тегишли кенгликка қўймай юришган. Бригада бошлиғи ўртоқ Бойбўзи Махмудов эса тракторчи-нинг сифатсиз ишини бира қилма-ган.

Ўзбекистон районидаги «Гани-обод» совхозини ҳам ғўза парвар-ишида областнинг энг қолоқ ҳўжа-ликларидан биридир. Бу ерда аг-регатлар кўпчижа бекор турати. Шу кунгача совхозда ғўзаларни қўздангилга култивация қилиш планни 60 процент бажарилган, хо-лос. Киров районидаги «Бешариқ» ва Киров номли, Қуйбўшиев райо-нидаги «Риштон» совхозиди ҳам даъла ишларининг кетиши Ўзбеки-стон КП Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети-нинг қарориди қўрсатилган талаб-ларга жавоб беролмайди.

Районларда ва област миқёси-да ўтказилаётган кенгайишларда, мамилаларда КПСС Марказий Ко-митети аявар Пленумининг қарор-ларини қатъий билан амалга оши-риш ҳақида кўп сўзлар айтилди, ваъдалар берилади. Лекин, амалий ишда партиянинг тарихий қўрсат-маларини бажариш учун кураш етарли уюштирилмапти.

МАШЎАЛЛАРДАН ЎРНАК ОЛИНГ

Поп районидаги «Правда» кол-хозини етти йилликнинг учини йи-лида ҳар гектар ердан 41 центне-ран пахта етиштириш юзасидан ўз-зиммасига шарафли ва масъулият-ли мажбур этилди. Бу ҳўжалик-нинг ҳар бир аъзоси шу мажбу-риятга яраша фидокорона меҳнат қилмоқда. Азаматларнинг ияни фақат мўл-қўл пахта етиштири-шига эмас, балки унинг арзон бў-лишини таъминлашдан ҳам ибор-рат.

«Правда» колхозининг пахтако-рлар ғўзаларини қундуз икки томон-лама парварш қилмоқдалар. Иш яхши ташқил қилинганлиги туғай-ли бу ерда бирорта агрегат бекор турмайди. Қулайчилик билан бир қаторда «СУЗ» аппарати ҳам ю-ризиляпти. Ҳар бир трактор бир йўла бир неча ишни бажаради. Колхозчилар эса шу кунларда сўғини карталардаги ғўзаларни ягана қилиштилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети-нинг депутаты Рисолот Эргаше-ва раҳбарлик қилаётган Ленин номли колхоз пахтакорлари Қўқон районида биричи бўлиб ғўза пар-варини биричи циклин тугалла-дилар. Биричи комплекс парвар-иш муваффақиятли таъминланган бу колхозда ҳозир иккинчи пар-варини келтиля.

Агар Фарғона областининг ҳам-ма пахтакорлари ўз машъаллари-дан ўрнак олиб, ғўза парваринини шу кунинг вазифалари даражаси-да ўтказсалар, ҳаммамизнинг тили-да ва дилида бўлган 450 минг то-на «оқ олтин»нинг секили таъ-минига етиштириб бериши тур-ган гап. Ҳар бир коммунист, ҳар бир раҳбар ҳодим табиатнинг, ҳўжавонинг ижтимоийликларини пай-санд қилмай, табиатдан эҳсон ку-ниб ўтирмай, бутун кунини, гай-ратини, билим ва тажрибасини шу оқилона мақсадга эришиш учун зафарбар қилганини амалда қўрсатиши керак.

Рейд бригадасининг аъзолар-и: И. ЮСУПОВ, В. МУЗАФФА-РОВ, А. ОРТИҚОВ, И. ТҲ-ТАСИНОВ.

ФЕЛЬЕТОН

ТЕКИНХЎР

Кисловодск кўчасининг 2-линия-сида қўш дарвозалик ҳовли бор. Маҳалла-қўйининг таърифига, бу ҳовлида яшовчилар руҳан майиб, қашшоқ, аммо халқ мулкидан юлиб бойиган кишилардир. Улар ўз ҳаётларини пулга, фақат пулга қурганлар.

Ғанин чўзмай, яхшиси шу хо-надона бир экскурсия қилайлик. Бериш дарвозадан ҳовлига ки-рамыз. Иморат олдиди гиштин зи-налар. Зина тағида қўш подвал. Подвалга тушмайлик, қулоғлиқ, Радиола, телефон, телевизор қў-йилган равандан ичкари уйга ўтамыз. Бурчанда панино, ётоқ гаринтури. Тош ойна устидида қора қўтининг қопқоғини очин-га, ундаги тилла бўмлар чакнаб қўзи-ни олади. Нимжонроқ одамнинг бўйига осса йиқилдиган, ҳар би-ри даяндек дур, марварид шоа-лари. Шифтда билдур қандайд, Ги-ламин кир қилмай, секин нарги уйнинг эшигини очамиз. Шу ер-нинг ўзидан қараб қўялоқлик, чўкич гилам тағида яна гилам бор. Шифтдаги кунгирга ҳовуз шакили ўртасиди пистонки ранг билдур қандайд қарасангиз бас. Уй эгаси сандиқни омиб кўрсатмай-ди, сарҳил отрезларга кўра до-ри сепиб қўйилган. Яхшиси кирве-ришдаги қонага зўрилла қолайин.

Бу уй эгасини тағиндан сал кат-тароқ телевизор турган равандин тўғрисида. Бу ерда ҳам қишлоқчи-тилма. «Днепр» холодиниқни иш-лаб турибди. Шифтда яна боғли ҳўсухда билдур қандайд. Қўш жа-вонларга жўйот, прус ва саксон чинилари... Эшиги ёрилиб кетай-деб турган тардорлар тирқишдан қимматбаҳо костюмларнинг ени-эти кўришиб турибди. Қайтанида яна эшон шифтдаги яшил нуббали нодир шамолларга бир қараб ҳо-нлига чиниқ, ҳамма гап бериш тўрт хонали уйда. Бу зинадан ту-шиб у айнага кўтарилаётганин-да оёқ остида пирожное еб ётган итдан чўчиманг, қомайди, вову-лаамайди ҳам.

Бу уйланингда ҳам боғли қўн-ларнингиздан фарқи йўқ. Фақат уни, жиҳозларини санаб қўялоқ-лик: тўрт хона, бир коридор, ван-на, деворларига анвойи хил тур-лар туширилган. Панино, теле-зор, холодинлик. Бўйи шифтга етудиган курант-соат, нархи янги пулда бир минг тўрт юз сўмлик ётоқ гаринтури, қимматбаҳо радио-ла, қўш қроват, хитой ва саксон чинилари, диван-қроват, саккиз гилам, тўрт билдур қандайд, теле-фон... Булар кўзга қўришиб турган бўмлар, холос.

Боғли ит пирожноега тўйиб, ор-тиб қолганини цемент йўлгақа-лиқ уйин қилмоқда. Нариги дар-воза олдиди тўх ҳаворанг «Побе-да». Бурчакда мотоцикл. Шу ма-шиниға ўтириб Сағон кўчасига йўл оламиз. Саккиз хонали ай-ланма каттақон ҳовлига қирайлик. Марҳамат...

Э. афсус, жанжалнинг устидан чиқиб қолдизми-ку! Ҳўжайининг укаси яна хотин қўзғатган экан. Майли, бир чеккада туриб томоша қила қолайлик. Келининг отаси олоқ соқолига кўз ёшларини тў-киб кўввин қарғайди. Келин Зай-наб бир чеккада юм-юм йиғлаб,

«ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ЎРАЗГУЛЛАР ҚАНИ?»

Район партия комитети ва республика Маориф министр-лигиндан жавоб келди. Тошкент область маориф бўлими эса ҳамон чўққ этмайди?

Газетамизнинг шу йил 7 ап-рели сониди Сирдарё районидида Абай, Тарас Шевченко номли мак-табларда таълим-тарбия ишларига яхши эътибор берилаётгани, раҳ-барлар ўқувчи қизларнинг мак-табга тортилиши ва ўқини билан кам шугулланиётгани, мактабга тортилган қизларнинг бир қис-ми ўқини ташлаб кетиб қолётгани ҳақидаги материал юқоридида сар-лаҳа остида босилган эди.

Сирдарё район партия комите-тининг секретари ўртоқ И. Кари-мов шу ҳақда редакцияга қуйида-гиларни ҳадаб қилди:

Газетада қўрсатилган фактлар тасдиқланди. Яқини район партия комитетининг бюросида муҳомаа қилинди. Ота-оналар ва мактаб коллективлари ўртасида ўқув-тар-бия ишларини қучайтиришга қар-ғилган амалий тадбирлар белги-ланди. Таълим-тарбия ишларига яхши эътибор бермаган 30-мак-таб директори Қамалов, 40-мак-таб ди-ректору Ўмаровларга уёт карточ-касига ёзиш шарт билан вивотор эъло қилинди.

